

Sygn. akt III KK 53/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Zbigniew Puzkarski
SSA del. do SN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Małgorzaty Wilkosz - Śliwy
w sprawie M. C.

obwinionego z art. 87 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 23 maja 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 20 grudnia 2013 r.,

**uchyla wyrok nakazowy w zaskarżonej części, tj. odnośnie
orzeczenia o środku karnym zakazu prowadzenia pojazdów
mechanicznych i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Ł. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ł., wyrokiem nakazowym z dnia 20 grudnia 2013 r.:

1. uznał obwinionego **M. C.** za winnego tego, że w dniu 14 listopada 2013 r. na ul. S. w G., znajdując się w stanie po użyciu alkoholu (0,13 mg/l, 0,18 mg/l w wydychanym powietrzu) kierował samochodem marki VW Golf o nr rej. [...], tj. za winnego popełnienia wykroczenia z art. 87 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 87 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 400 złotych;
2. na podstawie art. 87 § 3 k.w. orzekł wobec obwinionego środek karny w postaci zakazu kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi w ruchu lądowym „przez okres 6 (ośmiu) miesięcy”;
3. na podstawie art. 29 § 4 k.w. na poczet orzeczonego wobec obwinionego środka karnego w postaci zakazu kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi w ruchu lądowym zaliczył okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 14 listopada 2013 r.;
4. zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty sądowej kwotę 40 złotych oraz obciążył go zryczałtowanymi wydatkami w sprawie w wysokości 50 złotych i kosztami badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu w wysokości 20 złotych.

Wyrok nakazowy uprawomocnił się bez wniesienia sprzeciwu w dniu 4 stycznia 2014 r.

Od tego wyroku kasację wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył wyrok na niekorzyść obwinionego M. C. Na podstawie art. 111 k.p.w. oraz art. 526 § 1 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa procesowego, tj. art. 82 § 2 pkt 2 k.p.w., polegające na orzeczeniu o środku karnym w postaci zakazu kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi w ruchu lądowym w sposób niezrozumiały i niejednoznaczny oraz powodujący wewnętrzną sprzeczność orzeczenia, uniemożliwiającą jego wykonanie, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, przewidzianą w art. 104 § 1 pkt 5 k.p.w.

W *petitum* kasacji, z uwzględnieniem treści art. 537 § 1 i 2 k.p.k., Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna.

Ma rację autor kasacji, że zaskarżone orzeczenie nie spełnia wymogów treści wyroku - z tym jednak, że nie tych określonych w art. 82 § 2 pkt 2 k.p.w., lecz w stosowanym tu odpowiednio art. 504 § 1 pkt 5 k.p.k. (art. 94 § 1 k.p.w.), chodzi bowiem o wyrok nakazowy, a nie o wyrok „zwykły”. Oba te przepisy wymagają wyraźnie, aby zawarto w wyroku „rozstrzygnięcie co do kary i środków karnych” (art. 82 § 2 pkt 2 k.p.w.), bądź aby zawierał on „wymiar kary” (art. 504 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 94 § 1 k.p.w.). Przez rozstrzygnięcie „co do kary”, jak tego wymaga art. 82 § 2 pkt 2 k.p.w., a tym bardziej przez wymóg wskazania „wymiaru kary”, jak żąda tego, stosowany w postępowaniu o wykroczenia odpowiednio (art. 94 § 1 k.p.w.) przepis art. 504 § 1 pkt 5 k.p.k., należy rozumieć nie tylko wskazanie na określony rodzaj kary lub środka karnego, jaki Sąd orzeka, ale także jasne określenie rozmiaru orzeczonego środka reakcji karnej, a więc okresu, na jaki stosuje się orzeczoną karę aresztu lub zakaz prowadzenia pojazdów, czy przykładowo podanie orzeczenia o ukaraniu do publicznej wiadomości. Powyższy wymóg wiąże się ściśle z rozwiązaniami prawa materialnego i niespełnienie go stanowi także naruszenie tej sfery prawa. W tym wypadku odnosi się to do regulacji zawartej w przepisie art. 29 § 1 k.w., który wyznacza ściśle granice temporalne stosowania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2010 r., V KK 301/09, OSNKW 2010/6/52).

W niniejszej sprawie wskazanego wymogu Sąd nie dopełnił, gdy chodzi o orzeczenie w przedmiocie środka karnego. Rozstrzygając w pkt 2 kwestię obligatoryjnego orzeczenia wobec obwinionego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, Sąd Rejonowy orzekł ten zakaz na okres sześciu miesięcy, a w nawiasie wpisał słownie wyraz „ośmiu” miesięcy.

Jak trafnie podnosi skarżący, w tej sytuacji, nie wiadomo, czy Sąd orzekł ten zakaz na okres 6 (sześciu), czy też 8 (ośmiu) miesięcy. Taki sposób określenia czasokresu trwania środka karnego nie tylko jest sprzeczny z wynikającym z treści wskazanych przepisów wymogiem redagowania orzeczenia, w tym rozstrzygnięcia co do środka karnego, w sposób zrozumiały i niewątpliwy, ale także powoduje wewnętrzną sprzeczność wyroku, uniemożliwiającą jego wykonanie. Sprzeczność ta nie jest możliwa do usunięcia w trybie art. 13 § 1 k.k.w. Nie może być ona

również rozpatrywana w kategoriach oczywistej omyłki pisarskiej, możliwej do skorygowania w trybie przepisu art. 105 § 1 k.p.k. (w zw. z art. 38 § 1 k.p.w.), gdyż dotyczy elementu merytorycznej treści wyroku, tj. orzeczenia o rozmiarze represji karnej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 21 października 2008 r., IV KK 316/08, LEX nr 469190 oraz z dnia 11 kwietnia 2013 r., II KK 217/12, LEX nr 1298096). Bez wątpienia takie rozstrzygnięcie uniemożliwia wykonanie wyroku w zakresie orzeczonego środka karnego, a powyższe naruszenie prawa stanowi okoliczność określoną w art. 104 § 1 pkt 5 k.p.w., a więc tzw. bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia. Wskazany przepis uznaje bowiem za taką przyczynę sytuację, gdy „zachodzi sprzeczność w treści orzeczenia uniemożliwiająca jego wykonanie”. Istnienie sprzeczności w treści orzeczenia zachodzi wtedy, gdy zawiera ono rozbieżne rozstrzygnięcia, skutkujące niemożnością wykonania wyroku w tej części, przy czym wskazane uchybienie ma charakter oczywisty, brak jest bowiem pewności w zakresie *stricte* merytorycznej decyzji organu procesowego wyrażonej w zaskarżonym wyroku (por. Z. Muras, *Bezwzględne przyczyny odwoławcze w polskim procesie karnym*, Toruń 2004, s. 122-123).

Wskazana sprzeczność skutkuje w oparciu o treść art. 104 § 1 pkt 5 k.p.w. w zw. z art. 537 § 2 k.p.k. (art. 112 k.p.w.) uchyleniem wyroku w zaskarżonej części i przekazaniem sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł. Sąd ten w ponownym postępowaniu winien kierować się wskazanymi uwagami i wydać orzeczenie w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa, mając na względzie m.in. treść art. 45 § 2 k.w.

Na zakończenie trzeba jeszcze nadmienić, że uwzględniając treść sentencji wyroku Sądu Najwyższego, nie było podstaw do zamieszczenia w tym wyroku rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Tego rodzaju rozstrzygnięcie zamieszcza się bowiem w wyroku kończącym postępowanie (art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w.). Takiej cechy nie ma wyrok Sądu Najwyższego uchylający zaskarżone orzeczenie i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania. Jedynie dla porządku, w perspektywie przyszłego orzeczenia o kosztach procesu należy wskazać, że wydatki poniesione przez Sąd kasacyjny, związane z rozpoznaniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia wniesionego przez Prokuratora Generalnego

ponosi Skarb Państwa (art. 638 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.w. oraz art. 110 § 1 k.p.w.).

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w wyroku.